

«АБСТАЎЛЮ ЛЮБОГА МАЛАДОГА!»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Пяць гадоў на перыферыі працаваў, кляпаў каронкі. Матэрыялаў тады ніякіх не было, нават звычайнага гіпсу для злёпкаў. А я ведаў, што ў Мінску ёсць гіпсавы завод. Наладзіў з яго работнікамі кантакты, прыезджаў на грузавіку і набіваў мяшкі матэрыялам. А ён жа намакае і зацвердзявае. Мы што прыдумалі? Бралі вялікую патэльню, ставілі на керагаз і прагравалі гіпс, памешваочы лыжкай, як яечню, — з усмешкай успамінае доктар. — Я прайшоў у сваёй спецыяльнасці з самага нізу, таму з мяне атрымаўся надрэнны спецыяліст. Кожную рэч мог рабіць уласнаручна.

Атрымліваць вышэйшую адукацыю Леанід Сцяпанавіч паехаў у Кіеў: у Беларусі стаматолагаў у той час яшчэ не рыхтавалі. Дзіўна, але вакансій у сталічных паліклініках для наваспечанага кваліфікаванага спецыяліста не знайшлося. Усе месцы былі заняты зубнымі ўрачамі без дыплама інстытута. Таму Леанід Сцяпанавіч уладкаваўся працаваць выкладчыкам у зубаврачэбную школу, якую сам скончыў.

У свой час гэты славуты ўрач узначальваў кафедру артапедычнай стаматалогіі медінстытута (загадваў ёй 27 гадоў), быў галоўным пазаштатным стаматолагам сталіцы і Міністэрства аховы здароўя. За сваю доўгую практыку Леанід Сцяпанавіч сутыкаўся з рознымі выпадкамі.

— Неяк паступіў да нас танкіст. У баі яго танк загарэўся, мужчына паспеў выскачыць, але застаўся без вуха. Мы зрабілі яму вушную ракавіну з мягкай пластымас — гэта, між іншым, вялікае мастацтва. Каб штучнае вуха надзейна трымалася, прыманцравалі яго да абруча. А парых, каб гэтага не было бачна, заказалі ў галоўнага хормайстра опернага тэатра. У мяне былі добрыя сувязі з рознымі спецыялістамі. Дарэчы, падагнаць тую ракавіну па колеры дапамагала грыміроўшчыца з тэатра аперэты.

Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР Леанід Сцяпанавіч і цяпер займаецца даследаваннямі. Вывучае праблему неперааноснасці арганізмам матэрыялаў, якія выкарыстоўваюцца пры вырабе пратэзаў.

У кабінцеце прафесара захоўваецца шмат гіпсавых злёпкаў сківі і здымкаў пацыентаў. Здаецца, Леанід Сцяпанавіч і цяпер памятае кожнага з іх. «Гэтаму дзіцяці было тры гады, а зубы так і не выраслі, — паказвае ён адну з фатаграфій. — Мы яму пратэз вырабілі: выглядаў вельмі натуральна. Паглядзіце, як хлопчык тут усміхаецца!»

Па слядах прафесара пайшлі і яго ўнукі. Адзін з іх, Леанід Беладзед, нават назваў сваю клініку ў гонар дзядулі — «Любімы стаматолаг», па ініцыялах Леаніда Сцяпанавіча.

Калі пытаемся ў пенсіянера, як яму ўдаецца захоўваць бадзёрасць у такім паважным узросце, ён прызнаецца: у яго сям’і ўсе доўгажыхары. Бацька дажыў да 93 гадоў, а яго брат (дзядзька Леаніда Сцяпанавіча) — да 95.

— Не ведаю ніякіх сакрэтаў. У харчаванні, напрыклад, я дыет асабліва не прытрымліваюся. Гэта цяпер ужо не ем за тры гадзіны да сну, пазбягаю вострых страў... Трэба весці правільны лад жыцця і не перагружаць сябе, — кажа суразмоўнік.

Хобі Леаніда Сцяпанавіча — рыбалка. Куды толькі ён з вудай ні ездзіў, смяецца. Да нядаўняга часу, дарэчы, прафесар сам вадзіў аўтамабіль. Ад машыны адмовіўся толькі ў красавіку гэтага года.

На рабоце ва ўніверсітэце славуты стаматолаг бывае амаль штодня. «У мяне пытаюцца, чаму на пенсію не сыходжу. Дык цяпер рай для спецыялістаў! Столькі магчымасцяў ёсць!»

«Сакрэт даўгалецця — загартоўка з дзяцінства»

— Я выдатна сябе адчуваю. У разумовай рабоце абстаўлю любога маладога! — заяўляе пры сустрэчы **акадэмік Інстытута агульнай і неарганічнай хіміі НАН Беларусі Уладзімір Сямёнавіч КАМАРОЎ**.

Акадэмік Уладзімір Сямёнавіч Камароў: «У мяне столькі ідэй!»

Яго працоўны кабінет застаўлены кветкамі. «Разводжу такія, якія лёгка даюцца. Калі шмат раслін, прыемнай працаваць: яны ж даюць кісларод».

Галоўнаму навуковаму супрацоўніку сёлета споўнілася 94 гады. Але ён і не думае выходзіць на заслужаны адпачынак. «У мяне столькі ідэй!» — прызнаецца нам. Цяпер Уладзімір Сямёнавіч піша манаграфію: распрацаваў новы метадызначэння паверхні мікрапор. Піша выключна ад рукі.

— Так больш думаеш, аналізуеш матэрыял, — тлумачыць навуковец. — Камп’ютар я выкарыстоўваю для пошуку інфармацыі: праглядзець, што зроблена па маім пытанні. І ўсё на гэтым — астатняе трэба самому думаць. Інакш нічога новага не вынайдзеш. У нас такія ёсць, хто спісвае. Іх ніхто і не цытуе. А вось вы кнігу вазьміце «Вялікія хімікі свету» — я ўжо там, разам з Ламаносавым і Мендзялеевым.

Не паверыце, але ў навуку вядомага сёння акадэміка, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР, прывёў выпадак. Пасля вайны Уладзімір Сямёнавіч падаваў дакументы ў медінстытут. Адрас — Універсітэцкі гарадок.

— Атрымаў паперку з паведамленнем — нават не паглядзеў, што там напісана. Сунуў у кішэню і паехаў здаваць экзамены. Шукаюць мяне ў спісах — няма такога. Просяць паказаць дакумент. А там накіраванне на фізмат. Здаў экзамены на той факультэт і адразу перавёўся на хімфак. Бо выпускнікоў фізмата ў школу па размеркаванні накіроўвалі, а пасля хімфака можна было на завод ісці працаваць ці ў лабараторыю. Вось так і трапіў у навукоўцы, — усміхаецца пенсіянер.

24 гады Уладзімір Сямёнавіч быў дырэктарам інстытута, загадваў лабараторыяй. Але цяпер, кажа, шкадуе, што страціў вельмі шмат часу на кіруючых пасадах: не было калі займацца непасрэдна навукай.

— Няўжо не хацелася выйсці на пенсію, адпачываць за горадам? — пытаемся.

— У мяне было лепшча ў Бараўлянах. Гараж і два паверхі дома над ім. Туалет, кухня — цудоўна. Вада побач. Дык гэта абুза для мяне была: не цягне туды і ўсё! Таму я пры першым выпадку прадаў лепшча за капейкі.

Распарадак дня ў 94-гадовага акадэміка наступны. Раніцай — абавязкова фізкультура. Потым Уладзімір Сямёнавіч ідзе на работу. У кабінцеце на адным месцы не заседжваецца, стараецца быць у руху. Калі добрае надвор’е, пасля работы шпацыруе па парку Чалюскінцаў. У астатні час навуковец любіць маляваць: карцін 170, напэўна, стварыў. У асноўным пейзажы.

— Вучыліся ў мастацкай школе?

— Не. Проста з дзяцінства добра маляваў. Мог за пяць хвілін партрэт накідаць. Я яшчэ ў абедзенны перапынак

вершы пішу. Пакуль п’ю гарбату, некалькі радкоў можа на радзіцца.

— У мастацтве патрэбна натхненне. А ў навуцы?

— Таксама. Калі натхнення няма, дык і ідэй не будзе. Мне раней ідэі нават па начах сніліся. Побач з ложкам пакідаў бланкот, ручку і адразу падымаўся запісваць тое, што убачыў.

Цікавімся ў навукоўца пра сакрэт даўгалецця. «Мне здаецца, гэта загартоўка з дзяцінства. Бацька і маці працавалі ў калгасе, а мне трэба было за каровамі, курамі, свіннямі глядзець, пра меншых сясцёр паклапаціцца. Увесь час працаваў. Ва ўніверсітэце вагоны разгружаў, каб зарабіць. Потым з Далёкага Усходу прывёз фотаапарат: з хлопцамі ездзілі па вёсках і здымалі сем’і. Тады грошай з’явілася шмат, дзяўчат нават у кіно запрашалі».

— За рацыёнам сваім сочыце?

— Стараюся выключаць тлустае, мучное. Гэта нічога не дае, акрамя лішніх калорый. Я больш люблю розныя салаты. Капусту часта ўжываю і вам рэкамендую. Калі даведаўся, што яна ўтрымлівае вітаміну С больш, чым лімон, здзіўся. На раніцу раблю салаты з морквы, марской капусты, зеляніны. Мясa разy тры на тыдзень ем. Сала ўвогуле не ўжываю, сыру таксама нямнога. Навошта мне лішнюю вагу набіраць? Толькі дадатковая нагрузка на сэрца. Нават для маладога гэта нядобра.

Некалі Уладзімір Сямёнавіч карыстаўся мабільнікам, але потым аддаў сястры. Прачытаў, што тэлефон дае моцнае электрамагнітнае выпраменьванне, і вырашыў не псаваць сабе здароўе.

Аб адным акадэмік бядуе: не спяшаецца моладзь у навуку. «Аклады ж невялікія, — з разуменнем ставіцца ён. — Хлопцы ўвогуле не прыходзяць. А што дзяўчаты? Каб тварыць навуку, трэба цалкам аддацца ёй. У жанчыны гаспадарка дамашняя, дзеці. Што ад яе патрабаваць? У яе і так нагрузка шалёная. Пра якую навуку яна думаць будзе?»

— З вышыні сваіх гадоў якую галоўную парадy можае даць?

— Трэба, каб жыццё праходзіла не ўпустую, а з карысцю — і для сябе, і для людзей.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@zviazda.by

 Центр Промышленной Оценки • Организация аукционов • Оценка всех видов имущества		
Извещение о проведении повторного аукциона		
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703	
Продавец	ОАО «Белсантехмонтаж-2», г. Минск, ул. Брилевская, 15	
Предмет аукциона		
Продаже на аукционе одним лотом подлежат объекты недвижимого имущества в составе		
Наименование, общая площадь, инвентарный номер	Назначение	Адрес
Здание АБК (составные части: подвал), 1 423,5 кв. м, 400/С-75196	Здание административно-хозяйственное	г. Гродно, ул. Индустриальная, 2Б
Проходная, 20,1 кв. м, 400/С-90975	Здание неустановленного назначения	г. Гродно, ул. Индустриальная, 2Б/1
Склад горюче-смазочных материалов, 49,1 кв. м, 400/С-90973	Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранения	г. Гродно, ул. Индустриальная, 2Б/2
Материально-технический склад (составные части: навес, платформа, платформа), 46,5 кв. м, 400/С-90977	Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранения	г. Гродно, ул. Индустриальная, 2Б/3
Материально-технический склад с мастерскими (составные части: пристройка), 736,6 кв. м, 400/С-90982		г. Гродно, ул. Индустриальная, 2Б/7
Подкрановый путь (составные части: Д – подкрановый путь; Е – подкрановый путь), 141,5 кв. м, 400/С-113078	Сооружение специализированное железнодорожного транспорта	г. Гродно, ул. Индустриальная, 2Б, подкрановый путь
Благоустройство территории (составные части: А – покрытие асфальтобетонное, а1 – бетонный бортовой камень, Б – покрытие бетонное, В – ограждение плиты ж/б, Г – ограждение металлическое), 6727 кв. м, 400/С-113080	Сооружение благоустройства	г. Гродно, ул. Индустриальная, 2Б, благоустройство территории
Сведения о земельном участке	Площадь: 1,0296 га; вид права: предоставлен на праве постоянного пользования; целевое назначение: эксплуатация и обслуживание зданий и сооружений	
Обременения: объект недвижимости (Здание АБК) находится в залоге (ипотеке) у ОАО «Белинвестбанк» и обременен договорами аренды. Подробная информация на сайте организатора аукциона www.cpo.by		
Начальная цена с НДС 20% – 1 232 003,75 бел. руб. (снижена на 25%)		
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с №BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Срок подписания договора купли-продажи		5 рабочих дней после проведения аукциона
Условия оплаты предмета аукциона		
Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи		
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by		
Дата и время проведения аукциона	30.10.2017 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Дата и время окончания приема документов	26.10.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71. Email: auction@cpo.by	